KENDELSE AFSAGT AF RETTENS PRÆSIDENT

12. februar 1996 *

I sag T-228/95 R,

S. Lehrfreund Ltd, London, ved Nicholas Forwood, QC, og Barrister Mark Hoskins, Bar of England and Wales, og med valgt adresse i Bruxelles hos Brick Court Chambers, 8, Avenue de la Joyeuse Entrée,

sagsøger,

mod

Rådet for Den Europæiske Union ved Jürgen Huber og Guus Houttuin, Rådets Juridiske Tjeneste, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg hos generaldirektør Bruno Eynard, Direktoratet for Juridiske Anliggender, Den Europæiske Investeringsbank, 100, boulevard Konrad Adenauer,

og

* Processprog: engelsk.

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved juridisk konsulent Frank Benyon og Lucio Gussetti, Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg hos Carlos Gómez de la Cruz, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Wagner-Centret, Kirchberg,

sagsøgte,

angående en begæring om udsættelse af gennemførelsen af Rådets forordning (EØF) nr. 3254/91 af 4. november 1991 om forbud mod anvendelse af rævesakse i Fællesskabet og indførsel til Fællesskabet af skind af og varer fremstillet på basis af visse vilde dyrearter med oprindelse i lande, der anvender rævesakse eller fangstmetoder, der ikke opfylder de internationale standarder for human fældefangst (EFT L 308, s. 1),

har

PRÆSIDENTEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS
RET I FØRSTE INSTANS

afsagt følgende

Kendelse

Faktiske omstændigheder og retsforhandlinger

1 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 15. december 1995 har sagsøgeren, et selskab med hjemsted i London, som fra 1963 har forarbejdet og drevet handel med skind, nedlagt påstand om, at Rådet og Kommissionen dømmes til at

betale selskabet skadeserstatning. Påstanden støttes på klagepunkter vedrørende udstedelsen af Rådets forordning (EØF) nr. 3254/91 af 4. november 1991 om forbud mod anvendelse af rævesakse i Fællesskabet og indførsel til Fællesskabet af skind af og varer fremstillet på basis af visse vilde dyrearter med oprindelse i lande, der anvender rævesakse eller fangstmetoder, der ikke opfylder de internationale standarder for human fældefangst (EFT L 308, s. 1, herefter »forordning nr. 3254/91«), samt på de sagsøgtes måde at forholde sig på, efter at denne forordning var blevet udstedt.

2 Ved særskilt dokument indleveret til Rettens Justitskontor samme dag har sagsøgeren i medfør af EF-traktatens artikel 185 og 186 fremsat begæring om, at Rettens præsident afsiger kendelse om udsættelse af gennemførelsen af forordning nr. 3254/91 samt om enhver anden foreløbig forholdsregel, Retten måtte finde nødvendig eller hensigtsmæssig.

3 Den retlige og faktiske ramme, hvori hovedsagen og begæringen om foreløbige forholdsregler indgår, kan gengives som følger.

4 Forordning nr. 3254/91, som i artikel 2 fra den 1. januar 1995 forbyder brug i Fællesskabet af rævesakse, som defineret i artikel 1, indeholder i artikel 3 følgende bestemmelser:

»1. Indførsel til Fællesskabet af skind fra de dyrearter, der er nævnt i bilag I, samt af de øvrige varer, der er nævnt i bilag II, for så vidt de indeholder skind fra de arter, der er nævnt i bilag I, forbydes fra den 1. januar 1995, medmindre

Kommissionen efter fremgangsmåden i artikel 5 har fastslået, at der i skindenes oprindelsesland:

— anvendes fyldestgørende love eller administrative bestemmelser, der forbyder brug af rævesakse, eller

— de metoder til fældefangst, der benyttes på landets område i forbindelse med de arter, der er nævnt i bilag I, opfylder internationalt vedtagne standarder for human fældefangst.

Kommissionen offentliggør i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* en liste over lande, der opfylder mindst et af kriterierne i første afsnit.

2. Forbuddet efter stk. 1 udsættes af Kommissionen i et tidsrum på et år indtil den 31. december 1995, hvis Kommissionen inden den 1. juli 1994 i overensstemmelse med fremgangsmåden i artikel 5, og på grundlag af en undersøgelse, der gennemføres i samarbejde med de kompetente myndigheder i de berørte lande, har fastslået, at der på de pågældende landes område gøres tilstrækkelige fremskridt med hensyn til at udvikle humane metoder til fældefangst.«

5 Efter den 1. januar 1995 kræves i medfør af forordningens artikel 4 en oprindelsesattestering ved eksport eller reeksport til Fællesskabet af varer, der er nævnt i bilag II, og Kommissionen skal i overensstemmelse med fremgangsmåden i artikel 5 fastlægge, hvilke dokumenter der skal fremlægges med henblik herpå.

6 Det i artikel 3, stk. 1, nævnte bilag I opregner i alt 13 dyrearter, herunder bl.a. bisamrotten.

7 Med hjemmel i artikel 3, stk. 2, udstedte Kommissionen den 19. juli 1994 forordning (EF) nr. 1771/94 om bestemmelser vedrørende indførsel i Fællesskabet af skind af og varer fremstillet på basis af visse vilde dyrearter (EFT L 184, s. 3, herefter »forordning nr. 1771/94«). Forordningens artikel 1 lyder som følger:

»1. Forbuddet mod indførsel til Fællesskabet af skind fra de dyrearter, der er nævnt i bilag I til forordning (EØF) nr. 3254/91, samt af de øvrige varer, der er nævnt i bilag II til den nævnte forordning, træder i kraft den 1. januar 1996.

2. Kommissionen fastslår inden den 1. september 1995 efter fremgangsmåden i artikel 5 i Rådets forordning (EØF) nr. 3254/91

a) hvilke lande der opfylder bestemmelsen i forordningens artikel 3, stk. 1, og

b) hvilke dokumenter der skal fremlægges med henblik på den attestering, der er omhandlet i forordningens artikel 4.«

8 Kommissionen forelagde efter at have undersøgt de forhold, som herskede på området for fældefangst i de forskellige berørte tredjelande, et udkast til forordning, som dels indeholdt en liste over de lande, som opfyldte de i artikel 3, stk. 1,

i forordning nr. 3254/91 stillede krav, dels fastlagde, hvilke dokumenter der skulle fremlægges med henblik på den i forordningens artikel 4 omhandlede attestering. Sagsøgeren har fremlagt en revideret udgave af dette udkast (»rev5«), dateret den 28. december 1995 (begæringen om foreløbige forholdsregler, bilag I). Det fremgår af den begrundelse, som er vedlagt udkastet, at der endnu ikke på nuværende tidspunkt er udarbejdet internationale standarder for human fældefangst, som omhandlet i artikel 3 i forordning nr. 3254/91. En række lande, bl.a. De Forenede Stater og Canada, er ikke i selve udkastet opført på listen over lande, hvis produktion kan indføres i Fællesskabet, eftersom de ikke forbyder brug af rævesakse. Udkastet er imidlertid endnu ikke blevet vedtaget.

9 Ved skrivelse af 8. december 1995 meddelte Kommissionen medlemsstaterne, at det efter dens opfattelse ikke på dette stadium kunne lade sig gøre at gennemføre det importforbud, som var fastsat i forordning nr. 3254/91. Kommissionen opfordrede derfor medlemsstaterne til også efter den 31. december 1995 at sikre, at myndighederne undlod at træffe toldmæssige foranstaltninger, der kunne bringe forstyrrelse i handelen med de pågældende varer. I samme skrivelse meddelte Kommissionen, at den ville foreslå Rådet en ændring af forordningen.

10 Dette forslag, der blev forelagt den 15. december 1995 (KOM(95) 737 endelig udg.), skal erstatte de nævnte bestemmelser i artikel 3 med følgende ordning. Fællesskabet skal optage eller fortsætte forhandlingerne med tredjelande med henblik på at indgå en rammeaftale med en tidsplan for anvendelsen af standarder for human fældefangst, navnlig for så vidt angår de dyrearter, som er nævnt i forordningens bilag I (ny artikel 3). Efter senest den 31. december 1996 at have undersøgt de fremskridt, som er gjort under de nævnte forhandlinger, skal Kommissionen med jævne mellemrum for hver art offentliggøre listen over lande, som ikke opfylder visse betingelser med hensyn til fældefangst. Hvis der ikke er blevet indgået nogen rammeaftale, skal de lande, som enten ikke har gjort tilstrækkelige fremskridt med hensyn til at udvikle humane metoder til fældefangst, eller som ikke har forbudt brug af rævesakse, opføres på listen. Hvis en sådan aftale er blevet indgået, skal listen opregne de lande, som enten ikke officielt har forpligtet sig til at opfylde aftalen inden for en bestemt tidsplan, eller som ikke har forbudt brug af rævesakse.

Det skal være forbudt at indføre de pågældende varer i Fællesskabet, hvis de har oprindelse i et land, som er opført på den liste, der offentliggøres i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* (ny artikel 4, stk. 1 og 2). Den nye ordning indeholder desuden adskillige undtagelsesbestemmelser til dette forbud samt bestemmelser, der gør det muligt at tage hensyn til love, som er vedtaget på »subføderalt« plan (ny artikel 4, stk. 3-6).

11 De sagsøgte institutioner har den 8. januar 1996 fremsat skriftlige bemærkninger til begæringen om foreløbige forholdsregler. De har påstået begæringen afvist, subsidiært, at begæringen ikke tages til følge. Rådet har desuden anmodet Retten om at fremkomme med »en erklæring, hvorefter artikel 3, stk. 1, i forordning (EØF) nr. 3254/91 skal fortolkes således, at forordningen ikke pålægger medlemsstaterne at gennemføre importrestriktioner i medfør af artikel 3, stk. 1, når Kommissionen ikke i medfør af forordningens artikel 3, stk. 1, og artikel 4, har vedtaget gennemførelsesbestemmelser«.

12 Parterne har afgivet mundtlige indlæg den 19. januar 1996. Under retsmødet meddelte sagsøgeren, at en erklæring som den af Rådet begærede (jf. præmis 11) ville kunne opfylde sagsøgerens interesse i at få den retlige situation klarlagt i det omfang, de to sagsøgte fremover var enige i den underliggende fortolkning. Sagsøgeren angav imidlertid at ville opretholde sin begæring om udsættelse af gennemførelsen, såfremt Retten måtte finde ikke at kunne fremkomme med en sådan erklæring. Rådet gjorde gældende, at henvisningen i de skriftlige indlæg til muligheden af en sådan erklæring ikke skal anses for en formel begæring om foreløbige forholdsregler, men blot er et forslag.

Retlige bemærkninger

13 I henhold til traktatens artikel 185 og 186, jf. artikel 4 i Rådets afgørelse 88/591/EKSF, EØF, Euratom af 24. oktober 1988 om oprettelse af De Europæiske Fællesskabers Ret i Første Instans (EFT L 319, s. 1), som ændret ved Rådets

afgørelse 93/350/Euratom, EKSF, EØF af 8. juni 1993 (EFT L 144, s. 21) og Rådets afgørelse 94/149/EKSF, EF af 7. marts 1994 (EFT L 66, s. 29), kan Retten, hvis den skønner, at forholdene kræver det, udsætte gennemførelsen af den anfægtede retsakt eller foreskrive de nødvendige foreløbige forholdsregler.

14 Det fastslås i artikel 104, stk. 1, i Rettens procesreglement, at en begæring om en sådan udsættelse kun kan antages til realitetsbehandling, hvis den, der fremsætter begæringen, har anlagt sag til prøvelse af retsakten ved Retten. I artikel 104, stk. 2, bestemmes, at begæringer, der vedrører de i traktatens artikel 185 og 186 foreløbige forholdsregler, skal angive de omstændigheder, der medfører uopsættelighed, samt de faktiske og retlige grunde til, at den begærede foreløbige forholdsregel umiddelbart forekommer berettiget. De begærede forholdsregler skal være af foreløbig art i den forstand, at de ikke må foregribe afgørelsen i hovedsagen (jf. kendelse afsagt af Rettens præsident den 12. december 1995, sag T-203/95 R, Connolly mod Kommissionen, Sml. II, s. 2919, præmis 16).

Parternes argumenter

Formaliteten

15 Rådet har bestridt, at begæringen om udsættelse af gennemførelsen af forordning nr. 3254/91 kan antages til realitetsbehandling. Institutionen har anført, at en sådan udsættelse ville være i strid med de i retspraksis stillede krav (kendelse afsagt af Rettens præsident den 15.3.1995, sag T-6/95 R, Cantine dei colli Berici mod Kommissionen, Sml. II, s. 647, præmis 30) og ligge uden for den endelige afgørelse, som Retten skal træffe i hovedsagen, da denne vedrører erstatning for tab, som sagsøgeren påstås påført. Rådet har anført, at hovedsagen ikke tilsigter annullation af forordning nr. 3254/91 i henhold til EF-traktatens artikel 173, men blot tilkendelse af skadeserstatning, således at den dom, som Retten skal afsige, kun vil få virkning mellem parterne. Rådet har desuden anført, at såfremt en begæring om foreløbige forholdsregler kan medføre, at en forordning skal tilsidesættes, må den, der har fremsat begæringen, ganske klart godtgøre, at han er berørt umiddelbart og individuelt, hvis begæringen ikke skal afvises (jf. kendelse afsagt af Domstolens

præsident den 28.5.1975, sag 44/75 R, Könecke mod Kommissionen, Sml. s. 637, præmis 3).

16 Efter Rådets opfattelse må begæringen om, at der træffes enhver anden foreløbig forholdsregel, som Retten måtte finde nødvendig eller hensigtsmæssig, ligeledes afvises, da »sagsøgerens påstande« i strid med artikel 44, stk. 1, litra d), i Rettens procesreglement, ikke angives.

17 Kommissionen har ligeledes anført, at de to påstande i begæringen om foreløbige forholdsregler må afvises.

18 Da sagsøgeren ikke har anlagt sag ved Retten til prøvelse af forordning nr. 3254/91, men blot nedlagt påstand om skadeserstatning, opfylder begæringen om udsættelse af gennemførelsen — efter Kommissionens opfattelse — ikke kravene i procesreglementets artikel 104, stk. 1. I øvrigt må et eventuelt søgsmål fra sagsøgeren med påstand om annullation af forordning nr. 3254/91 også afvises, dels fordi den frist, som er fastsat i EF-traktatens artikel 173, stk. 5, ikke er overholdt, og dels, fordi sagsøgeren ikke er individuelt berørt af denne forordning, som krævet efter artikel 173, stk. 4 (Domstolens kendelse af 21.6.1993, sag C-257/93, Van Parijs m.fl. mod Rådet og Kommissionen, Sml. I, s. 3335). Såfremt begæringen blev antaget til realitetsbehandling, kunne sagsøgeren herved opnå samme resultat som under et annullationssøgsmål, eftersom udsættelsen — ganske vist i et begrænset tidsrum — erga omnes ville have samme virkninger som en annullation. Kommissionen deler Rådets opfattelse, hvad angår de herfra forskellige virkninger af en dom til skadeserstatning, og har tilføjet, at Domstolen i den nævnte kendelse i sagen Könecke mod Kommissionen anførte tilsvarende overvejelser.

19 Kommissionen har anført, at den deler Rådets synspunkt vedrørende begæringen om, at der træffes andre foreløbige forholdsregler (jf. præmis 16).

Hovedsagens fumus boni juris og uopsættelighed

a) Den indledende argumentation vedrørende fortolkningen af artikel 3 i forordning nr. 3254/91

20 Sagsøgeren har anført, at der er to mulige fortolkninger af følgerne af, at de i artikel 1, stk. 2, litra a), i forordning nr. 1771/94 omhandlede gennemførelsesforanstaltninger ikke er blevet truffet før den 1. januar 1996 (jf. præmis 7).

Den første er at fastslå, at et totalt forbud mod import af alle de omhandlede arter træder i kraft den nævnte dato for alle tredjelande, uafhængigt af, hvorvidt det pågældende land opfylder de i artikel 3, stk. 1, i forordning nr. 3254/91 anførte betingelser (»absolut forbud«).

Følger man den anden fortolkningsmulighed, træder der ikke noget forbud i kraft, når der ikke træffes gennemførelsesforanstaltninger. Et importforbud træder først i kraft, når Kommissionen har truffet de omhandlede foranstaltninger, det vil sige, når den har fastslået, fra hvilke lande import er tilladt, og forbuddet finder kun anvendelse på lande, som ikke er anført på listen (»differentieret forbud«).

21 Efter sagsøgerens opfattelse er der stærke argumenter for at foretrække den anden af disse to fortolkningsmuligheder. Som det fremgår af forordningens ordlyd og almindelige opbygning, tilsigter den at gennemføre en ordning, hvorefter der ikke nedlægges noget absolut forbud mod import, men denne derimod er tilladt fra de lande, som Kommissionen har udpeget på grundlag af de i forordningens artikel 3, stk. 1, opstillede kriterier.

22 Sagsøgeren har imidlertid erkendt, at dette er selskabets egen fortolkning. Når henses til, at der ubestrideligt hersker retsusikkerhed på dette område, ville det være umuligt at forudse, hvorledes medlemsstaternes myndigheder, som skal anvende den omtvistede bestemmelse, vil forholde sig. Under retsmødet fremhævede sagsøgeren, at skønt Det Forenede Kongerige for nylig har bekræftet, at et absolut forbud vil træde i kraft den 1. januar 1996 (jf. *European Report* af 22.11.1995), har Det Forende Kongerige herefter tilsyneladende tilsluttet sig den fortolkning, som sagsøgeren går ind for (jf. *The Observer* af 14.1.1996). Sagsøgeren har anført under disse betingelser ikke at kunne påtage sig den risiko at foretage betydelige indkøb af skind, uden at Retten ved en foreløbig retsafgørelse har klarlagt den retlige situation.

23 Rådet, der er af den opfattelse, at der ved fortolkning af en fællesskabsregel bl.a. skal tages hensyn til den sammenhæng, hvori den indgår, og de mål, der forfølges (Domstolens dom af 17.11.1983, sag 292/82, Merck, Sml. s. 3781, præmis 12), har anført, at der er »overbevisende grunde til« at følge den fortolkning, som sagsøgeren går ind for, fordi denne er den »mest sandsynlige«. At fortolke den nævnte artikel 3, stk. 1, som et absolut forbud ville stride mod Rådets mål, sådan som dette er beskrevet i betragtningerne, og som dette fremgår af forordningens dispositive bestemmelser om at opstille forskellige ordninger for tredjelandene på grundlag af de fastsatte kriterier.

24 Kommissionen har ligeledes fortolket forordning nr. 3254/91 således, at den alene indfører et differentieret forbud. Kommissionen har i det væsentlige fremført de samme argumenter som Rådet, navnlig med henvisning til forordningens anden og fjerde betragtning, og har tilføjet, at en fortolkning af den omtvistede bestemmelse som indeholdende et absolut forbud ligeledes ville stride mod de interne bevaringsforanstaltninger, som er fastsat i forordningens artikel 2, der ikke forbyder, at skindene bringes på markedet i Fællesskabet. Dertil kommer, at denne fortolkning ville overflødiggøre den nævnte artikel 3, stk. 1, andet afsnit, hvorefter Kommissionen skal offentliggøre en liste over lande, der opfylder mindst et af kriterierne i bestemmelsens første afsnit, og artikel 4, hvorefter der skal udstedes attestering for oprindelsen.

b) Fumus boni juris

25 Med henblik på at påvise hovedsagens fumus boni juris har sagsøgeren anført, at Rådet retsstridigt har vedtaget importforbuddet i forordning nr. 3254/91, at Kommissionen har undladt at træffe foranstaltninger til gennemførelse af forordningen, og at de to institutioner ikke har afhjulpet den af dem skabte situation, som er præget af retsusikkerhed.

26 Under det klagepunkt, der vedrører den ulovlige vedtagelse af importforbuddet i forordning nr. 3254/91, har sagsøgeren for det første gjort gældende, at forordningens hjemmelsbestemmelser ikke tillægger Rådet kompetence.

Henvisningen til EF-traktatens artikel 130 S vedrører efter sagsøgerens opfattelse i virkeligheden kun forbuddet mod at anvende rævesakse i Fællesskabet, og under alle omstændigheder omfattes det formål at beskytte dyr i tredjelande ikke af denne artikel.

Hvad angår EF-traktatens artikel 113 foreligger der efter sagsøgerens opfattelse en række indicier for, at det ikke var nødvendigheden af at harmonisere de eksterne handelsforanstaltninger, som var afgørende for vedtagelsen af det omtvistede forbud, men udelukkende det andet formål, som nævnes i forordningens tredje betragtning, nemlig beskyttelsen af vilde dyrearter mod fangstmetoder, som anses for inhumane. Denne beskyttelse udgør imidlertid ikke noget selvstændigt mål for Fællesskabet.

Dette forbud kan heller ikke have hjemmel i Bernerkonventionen, der nævnes i første betragtning til forordning nr. 3254/91, da denne kun vedrører to af de 13 dyrearter, som omhandles af forordningen, og kun omfatter eventuelle foranstaltninger til disse arters bevarelse på de kontraherende staters område. Washingtonkonventionen, der finder anvendelse i Fællesskabet i medfør af Rådets forordning

(EØF) nr. 3626/82 af 3. december 1982 om gennemførelse i Fællesskabet af konventionen om international handel med udryddelsestruede vilde dyr og planter (EFT L 384, s. 1; nævnt i anden betragtning til forordning nr. 3254/91), omhandler kun fire af de 13 dyrearter og ikke bisamrotten, der betragtes som et skadedyr i mange lande, og hvis skind udgør en væsentlig del af sagsøgerens virksomhed.

27 For det andet strider den omtvistede importordning efter sagsøgerens opfattelse i flere henseender mod proportionalitetsprincippet, idet ordningen ikke tager hensyn til forbud mod rævefælder, når de begrænses til visse dyrearter, eller til eventuelle bestemmelser vedtaget af regionale eller lokale myndigheder med kompetence på området. Efter sagsøgerens opfattelse finder ordningen endog anvendelse på skind fra opdrættede dyr, som pr. definition ikke berøres af fældefangsten. Såfremt ordningen i øvrigt skulle indeholde et absolut forbud, ville den også omfatte indførsel fra de lande, som Kommissionen allerede havde fastslået opfyldte betingelserne i artikel 3 i forordning nr. 3254/91. Under alle omstændigheder kunne det omtvistede forbuds formål opnås gennem en licensordning i lighed med den, som er fastlagt i Washington-konventionen.

28 For det tredje er det omtvistede forbud efter sagsøgerens opfattelse uforeneligt med artikel XI i den almindelige overenskomst om told og udenrigshandel (GATT) fra 1947, som indgår i overenskomsten om oprettelse af verdenshandelsorganisationen (WTO) (Rådets afgørelse 94/800/EF af 22.12.1994 om indgåelse på Det Europæiske Fællesskabs vegne af de aftaler, der er resultat af de multilaterale forhandlinger i Uruguay-rundens regi (1984-1994), EFT L 336, s. 1, herefter »afgørelse 94/800«). Da forbuddet tilsigter at beskytte dyr uden for Fællesskabet, kan det ikke retfærdiggøres med henvisning til artikel XX, litra b) eller g), i GATT. Sagsøgeren mener sig berettiget til at gøre GATT's bestemmelser gældende, da bestemmelserne i overenskomsten om WTO vedrørende bevaringsforanstaltninger og tvistbilæggelse efter sagsøgerens opfattelse har fjernet de forudsætninger, som Domstolen baserede sig på, da den afslog at tillægge GATT-aftalen direkte virkning. Sidste betragtning i afgørelse 94/800 kan ikke rejse tvivl om sagsøgerens ret til at påberåbe sig disse bestemmelser.

29 Hvad angår klagepunktet om manglende vedtagelse af foranstaltninger til gennemførelse af forordning nr. 3254/91, har sagsøgeren anført, at Kommissionen hverken har fastlagt, fra hvilke lande indførsel af skind vil være tilladt, eller hvilke dokumenter der kræves med henblik på attestering af oprindelse, trods den forpligtelse hertil, som påhviler Kommissionen i medfør af forordningens artikel 3 og 4, og den forpligtelse, Kommissionen har påtaget sig ved artikel 1, stk. 2, i forordning nr. 1771/94.

30 Med tredje klagepunkt har sagsøgeren gjort gældende, at forbuddet i forordning nr. 3254/91 og de manglende gennemførelsesforanstaltninger har skabt en situation præget af retsusikkerhed, og at sagsøgeren derfor har mistet og fortsat mister ordrer. Ingen af de to sagsøgte institutioner har imidlertid efter sagsøgerens opfattelse opfyldt den forpligtelse, de har, til at ophæve denne usikkerhed, og som hviler på et almindeligt princip.

31 Sagsøgeren har yderligere anført, at de principper, som fremgår af Domstolens dom af 2. december 1971, sag 5/71, Zuckerfabrik Schöppenstedt mod Rådet (Sml. 1971, s. 275, org. ref.: Rec. s. 975), ikke i dette tilfælde er til hinder for, at der tilkendes erstatning, idet de omtvistede bestemmelser ikke bygger på et økonomisk-politisk valg, og det omhandlede område heller ikke er karakteriseret ved en vid skønsbeføjelse (Domstolens dom af 25.5.1978, HNL m.fl. mod Rådet og Kommissionen, forenede sager 83/76, 94/76, 4/77, 15/77 og 40/77, Sml. s. 1209). Rådet og Kommissionen har efter sagsøgerens opfattelse under alle omstændigheder begået en tilstrækkeligt kvalificeret krænkelse af en højere retsregel til beskyttelse af private.

32 Rådet har påstået frifindelse i hovedsagen. For så vidt dette søgsmål er rettet mod Rådet, er det hovedsagelig baseret på den antagelse, at der foreligger et »absolut« indførselsforbud, hvilket Rådet bestrider (jf. præmis 23). Klagepunktet mod Kommissionen, hvorefter denne institution ikke har vedtaget foranstaltninger til gennemførelse af forordning nr. 3254/91, må i øvrigt indebære, at sagsøgeren anser forbuddet for at være lovligt, for så vidt det vedrører Canada og USA.

33 Såfremt man antager, at der foreligger et »differentieret forbud«, har Rådet anført, at den blotte mulighed for, at Kommissionen skulle vedtage gennemførelsesforanstaltninger, ikke kan begrunde en begæring om foreløbige forholdsregler (kendelse afsagt af Rettens præsident den 22.11.1995, sag T-395/94 R II, Sml. II, s. 2893). Rådet har i øvrigt bestridt sagsøgerens anbringender, som Rådet mener må behandles i lyset af de principper, som fremgår af den nævnte dom i sagen Zuckerfabrik Schöppenstedt mod Rådet, da Rådet havde et vidt skøn.

34 Rådet har vedrørende anbringendet om manglende kompetence anført, at valget af traktatens artikel 113 som hjemmel for den omtvistede indførselsordning ikke kan anfægtes, blot fordi ordningen er blevet vedtaget under hensyntagen til miljøforhold (jf. EF-traktatens artikel 130 R, stk. 2, samt Domstolens dom af 29.3.1990, sag C-62/88, Grækenland mod Rådet, Sml. I, s. 1527).

35 Vedrørende anbringendet om tilsidesættelse af proportionalitetsprincippet har Rådet anført, at henset til Rådets betydelige skønsbeføjelse på det pågældende område kan den omtvistede foranstaltning kun kendes ulovlig, såfremt den er åbenbart uhensigtmæssig i forhold til det mål, der forfølges.

36 Bestemmelserne i GATT kan heller ikke efter Rådets opfattelse påberåbes til støtte for hovedsagens fumus boni juris, eftersom den anfægtede retsakt ikke er blevet vedtaget for at opfylde en forpligtelse, som påhviler Fællesskabet i henhold til GATT-overenskomsten, og heller ikke henviser hertil (jf. navnlig Domstolens dom af 5.10.1994, sag C-280/93, Tyskland mod Rådet, Sml. I, s. 4973).

37 Angående klagepunktet om undladelse af at udbedre en situation præget af retsusikkerhed har Rådet anført, at det eneste, man i den forbindelse kan foreholde Rådet, er, at det ikke har anlagt passivitetssøgsmål mod Kommissionen i henhold til EF-traktatens artikel 175. Dette klagepunkt kan imidlertid hverken påberåbes

under et erstatningssøgsmål eller i forbindelse med en begæring om foreløbige forholdsregler. Rådet har anført, at sagsøgeren under alle omstændigheder ikke i forbindelse med dette klagepunkt har anført, at de betingelser, som fremgår af dommen i sagen Zuckerfabrik Schöppenstedt mod Rådet, er opfyldt.

38 Rådet har endelig bestridt, at der er direkte årsagsforbindelse mellem det differentierede forbud i forordning nr. 3254/91 og det tab, som sagsøgeren påstår at have lidt. Dels kan det ordretab, som sagsøgeren hævder at have lidt, nemlig skyldes såvel pressekampagner, der har skadet den pågældende branche, som dennes branches konkurrenceforhold, dels har sagsøgeren ikke efter Rådets opfattelse forholdt sig som en fornuftig erhvervsdrivende, idet selskabet, skønt der foreligger alternative forsyningskilder, fortsat er afhængigt af indførsel fra lande, som ikke opfylder mindst et af kravene i artikel 3, stk. 1, i forordning nr. 3254/91. Under alle omstændigheder vil sagsøgeren altid kunne udnytte disse kilder, selv hvis indførsel fra USA eller Canada skulle blive forbudt ved Kommissionens eventuelle gennemførelsesforanstaltninger.

39 Kommissionen har på sin side ligeledes anført, at sagsøgerens argumentation til støtte for hovedsagen, navnlig for så vidt den vedrører forordning nr. 3254/91, som Kommissionen har gennemgået ud fra den betragtning, at der er tale om et differentieret indførselsforbud, må anses for uholdbar.

40 Kommissionen deler Rådets opfattelse angående anbringendet om Rådets manglende kompetence til at vedtage den anfægtede indførselsordning og har tilføjet, at EF-traktatens artikel 113 og 130 S skal anvendes sideløbende, da ordningens formål og indhold vedrører såvel miljøbeskyttelsen som handlen med tredjelande.

41 Kommissionen har vedrørende anbringendet om tilsidesættelse af proportionalitetsprincippet anført, at de foranstaltninger, Kommissionen kan vedtage i medfør af artikel 3 i forordning nr. 3254/91, ikke går ud over, hvad der er nødvendigt i forhold til de mål, der forfølges med denne bestemmelse, navnlig for så vidt angår

foranstaltningernes ikrafttrædelsesdato og berørte tredjelandes mulighed for at vælge en anden løsning end et totalt forbud mod rævesakse.

42 Kommissionen har ligeledes bestridt, at bestemmelserne i GATT finder direkte anvendelse. Ifølge Kommissionen er forudsætningerne for den nævnte retspraksis, hvorefter denne mulighed udelukkes, ikke ændret af de nye bestemmelser, som blev indført ved overenskomsten om WTO. Ydermere har såvel Kommissionen, der forhandlede overenskomsten om WTO, som fællesskabslovgiver tilsluttet sig denne opfattelse, hvilket fremgår af betragtningerne til afgørelse 94/800.

43 Efter Kommissionens opfattelse er de betingelser, som fremgår af den nævnte dom i sagen Zuckerfabrik Schöppenstedt mod Rådet, ikke opfyldt. Et indførselsforbud, som er en generel retsakt, fordi det finder generel anvendelse, bygger på et økonomisk-politisk — nemlig handelspolitisk — valg. Fællesskabet har imidlertid ikke ved at foretage en afvejning af interesserne vedrørende dyrebeskyttelse over for interesserne vedrørende handel med skind åbenbart og groft overskredet de grænser, som proportionalitetsprincippet sætter for udøvelsen af den skønsmæssige beføjelse i forbindelse med handelspolitikken, og intet i retspraksis gør det muligt at hævde, at et fejlagtigt valg af hjemmel udgør en krænkelse af en højere retsregel til beskyttelse af private.

44 Kommissionen har vedrørende undladelsen af at vedtage gennemførelsesforanstaltninger til forordning nr. 3254/91 anført, at sagsøgerens herpå støttede anbringende ikke kan begrunde, at gennemførelsen af forordningens artikel 3 udsættes, så meget mindre som denne undladelse efter Kommissionens opfattelse ikke vil forhindre sagsøgeren i at fortsætte sin sædvanlige indførsel, indtil disse foranstaltninger bliver truffet.

45 Kommissionen, som ikke erkender at have været forpligtet hertil, har anført, at den har truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at fjerne den af sagsøgeren anførte retsusikkerhed, navnlig ved skrivelsen af 8. december 1995 (jf. præmis 9), ved en erklæring, som medlemmet af Kommissionen med ansvar for

miljøspørgsmål for nylig er fremkommet med for Europa-Parlamentet (jf. *European Voice* for ugen 14.-20.12.1995) samt ved ændringsforslaget til forordning nr. 3254/91 (jf. præmis 10).

46 Efter Kommissionens opfattelse har sagsøgeren ikke umiddelbart kunnet påvise en årsagsforbindelse mellem den adfærd, som Fællesskabet har udvist, og de påståede tab. Med hensyn til det aktuelle tab (ordretab) deler Kommissionen i det væsentlige Rådets synspunkt. Indtil Kommissionen har vedtaget gennemførelsesforanstaltninger til forordning nr. 3254/91, er det fremtidige tab rent hypotetisk. Selv hvis Kommissionen på et givet tidspunkt skulle forbyde indførsel fra USA og Canada af de af forordningen omfattede varer, ville sagsøgeren kunne udnytte andre bisamrotteforsyningskilder til virksomheden. Det resterende tab, som kan fremkomme i forbindelse med sagsøgerens kommissionsvirksomhed i Nordamerika i det omfang, de varer, som er genstand for denne handel, indføres i Fællesskabet, går ikke ud over de risici, som er forbundet med denne virksomhed (jf. den nævnte dom i sagen HNL m.fl. mod Rådet og Kommissionen).

c) Uopsættelighed

47 Sagsøgeren har anført, at selskabet, hvis der bestod et absolut indførselsforbud, ville miste ca. 75-80% af sin erhvervsvirksomhed, hvilket højst sandsynligt vil føre til dets likvidation. Denne procentdel svarer nemlig til to af de tre elementer, som sammenlagt udgør den væsentlige del af sagsøgerens virksomhed. Denne består dels i indførsel og forarbejdning af bisamrotteskind, og dels i kommissionsvirksomhed i Nordamerika, samt som tredje element kommissionsvirksomhed i Europa.

48 Bisamrottevirksomheden indebærer køb af pelse på auktioner i USA og Canada (som i 1996 begyndte den 16.2.) og forsendelse af skind til forarbejdningsvirksom-

heder i Belgien, Tyskland og Italien, hvor de garves og farves inden den videre forarbejdning, som hovedsagelig sker i sagsøgerens værksteder. De færdigtforarbejdede varer sælges så i en række lande såvel inden for Fællesskabet som udenfor. Sagsøgeren påstår at have haft et overskud på ca. 150 000 UKL i løbet af en tolvmåneders periode (1994/95). Sagsøgeren opnåede en yderligere årlig fortjeneste på 45 000 UKL ved at opkøbe og behandle bisamrotteskind for et andet selskab. Hvis sagsøgeren tvinges til at opgive denne virksomhed som følge af et indførselsforbud, vil selskabet miste sin faglærte arbejdskraft, således at det vil være tvivlsomt, om selskabet kan genoprette sin virksomhed, hvis Retten skulle kende forbuddet ulovligt.

49 Sagsøgeren har anført at have haft en fortjeneste på ca. 45 500 UKL fra sin nordamerikanske kommissionsvirksomhed i en tilsvarende periode. Under retsmødet har selskabet endvidere fremhævet, at den omhandlede virksomhed udelukkende varetages for opkøbere i Fællesskabet og derfor er afhængig af muligheden for at indføre de omhandlede skind.

50 Sagsøgeren har vedrørende sin kommissionsvirksomhed i Europa forklaret, at selskabet opkøber skind for tredjemands regning i de skandinaviske lande, herunder Norge. I løbet af sæsonen 1994/95 havde selskabet herved en fortjeneste på ca. 58 800 UKL.

51 Sagsøgeren har anført, at selv ved et differentieret forbud vil de to første aktiviteter falde bort, eftersom Kommissionen, således som det fremgår af forslaget til gennemførelsesforanstaltninger i forbindelse med forordning nr. 3254/91, er af den opfattelse, at hverken USA eller Canada opfylder betingelserne i forordningens artikel 3. Disse foranstaltninger vil sandsynligvis træde i kraft i den nærmeste fremtid. Når henses til den gennemsnitlige varighed af sagerne ved Retten, er det overvejende sandsynligt, at sagsøgeren vil være nødt til at træde i likvidation, førend de økonomiske tab vil kunne dækkes af den tilkendte erstatning.

52 Ifølge Rådet er det ikke bevist, at der i denne sag foreligger uopsættelighed. De tab, som sagsøgeren påstår at have lidt som følge af den herskende retsusikkerhed, kan ikke afhjælpes ved en foreløbig forholdsregel. Når henses til det fremtidige tab, som sagsøgeren påstår at ville lide, er sagsøgerens antagelse set i lyset af Rådets fortolkning af forordning nr. 3254/91 (jf. præmis 23) rent hypotetisk. Det differentierede forbud i forordningens artikel 3 frembyder ikke i øjeblikket en situation præget af uopsættelighed. Rådet har endelig gentaget sit synspunkt, hvorefter sagsøgeren om nødvendigt vil kunne finde andre forsyningskilder (jf. præmis 38).

53 Med hensyn til vanskeligheden forbundet med at ansætte faglært arbejdskraft, såfremt Retten skulle kende bestemmelsen ulovlig, har Rådet fremhævet, at sagsøgeren blot har udtrykt tvivl om, hvorvidt en sådan ansættelse vil være mulig. Under alle omstændigheder vedrører problemet udelukkende virksomheden i relation til bisamrotteskind.

54 Også Kommissionen har bestridt, at sagsøgeren har bevist, at der er risiko for alvorlig og uoprettelig skade, og følgelig at begæringen om foreløbige forholdsregler opfylder kravet om uopsættelighed. Med hensyn til det aktuelle tab deler Kommissionen Rådets synspunkter og har tilføjet, at sagsøgeren ikke har påstået, at tabet skulle være uopretteligt. Det fremtidige tab, navnlig det, som måtte skyldes tab af kommissionsvirksomhed i Nordamerika (jf. præmis 46), er rent økonomisk, men tab af denne karakter anses principielt ikke for at være alvorligt og uoprettelig (jf. kendelse afsagt af Domstolens præsident den 26.9.1986, sag 229/88 R, Cargill m.fl. mod Kommissionen, Sml. s. 5183). Efter Kommissionens opfattelse er sagsøgerens påstand om, at indtægtstabet højst sandsynligt vil tvinge selskabet til at træde i likvidation, ikke bevis for, at der i denne sag må gøres undtagelse fra dette princip. Selskabet kan undgå denne konsekvens ved at udnytte sin europæiske kommissionsvirksomhed og ved at finde alternative forsyningskilder. Desuden kan de oplysninger og dokumenter, som vedrører 1994, ikke tjene som vurderingsgrundlag for den fremtidige udvikling af sagsøgerens virksomhed, som kan blive berørt af faktorer uden forbindelse med de problemer, som er rejst under denne sag vedrørende foreløbige forholdsregler. Endelig er det — eftersom sagsøgeren ikke

har fremlagt en statusopgørelse — ikke muligt at vurdere, om sagsøgerens aktiver, navnlig lagrene af skind, i forbindelse med en reorganisation af virksomheden gør det muligt at afvente udfaldet af erstatningssagen.

Interesseafvejningen

55 Sagsøgeren har under retsmødet anført, at de sagsøgte institutioner ikke har godtgjort nogen fællesskabsinteresse i at anvende et absolut forbud. Tværtimod kan det af deres argumentation sluttes, at et sådant forbud ville være retsstridigt.

56 Rådet har på ny anført, at de omtvistede bestemmelser alene indeholder et differentieret forbud, som ikke forvolder sagsøgeren alvorligt og uopretteligt tab. Eftersom et sådant truende tab er det første element i afvejningen af interesser, finder Rådet ikke, at der bør ske udsættelse, navnlig fordi der ved vedtagelsen af forbuddet blev taget hensyn til den indsats, som de berørte erhvervsgrupper allerede havde gjort, og fordi en udsættelse ville kunne bringe de skindeksporterende landes yderligere fremskridt hen imod afskaffelse af rævesakse og/eller udvikling af standarder for human fældefangst i fare.

57 Kommissionen har anført, at en generel udsættelse af gennemførelsen af det omtvistede forbud — selv om sagsøgeren havde bevist, at der forelå uopsættelighed i forbindelse med begæringen om foreløbige forholdsregler — ville savne forholdsmæssighed henset til hovedsagens karakter og de mange modstridende interesser. I denne forbindelse har Kommissionen anført, at de drøftelser, som er blevet ført med tredjelande, og de tilpasninger, som virksomheder inden for Fællesskabet har gennemført, har fundet sted ud fra den antagelse, at forordning nr. 3254/91 er gyldig. Brug af rævefælder har været forbudt i Fællesskabet senest fra den 1. januar 1995, og alle berørte parter har handlet i overensstemmelse hermed. Endelig vil den begærede udsættelse skade Fællesskabets forsøg på at sikre, at tredjelande opfylder de indførselsbetingelser, som er fastsat i forordningens artikel 3, stk. 1.

Rettens bemærkninger

Parternes påstande

58 Det fremgår af sagsøgerens indlæg under retsmødet, at sagsøgerens principale påstand i det væsentlige er, at der afsiges kendelse om, at artikel 3, stk. 1, i forordning nr. 3254/91 skal fortolkes som indeholdende et »differentieret forbud«. Subsidiært har sagsøgeren opretholdt sin begæring om udsættelse af gennemførelsen. I lyset af de argumenter, som er fremført i begæringen om foreløbige forholdsregler (navnlig punkt 2), og af det under retsmødet fremkomne må begæringen om udsættelse af gennemførelsen forstås alene som en henvisning til artikel 3, stk. 1, for så vidt denne bestemmelse forbyder indførsel af skind og forarbejdede varer, medmindre de i bestemmelsen fastsatte betingelser er opfyldt. Ved at have omformuleret sine påstande således må sagsøgeren anses for at have opgivet sin oprindelige, generelle begæring om vedtagelse af en hvilken som helst foreløbig foranstaltning, som Retten måtte finde nødvendig eller hensigtsmæssig. I mangel af nærmere præcisering opfylder en sådan begæring under alle omstændigheder ikke betingelserne i procesreglementets artikel 44, stk. 1, litra d) (jf. procesreglementets artikel 104, stk. 3), og må således afvises.

59 I lyset af de under retsmødet fremkomne indlæg (jf. præmis 12) bemærkes, at Rådet for så vidt angår begæringen om foreløbige forholdsregler alene har nedlagt påstand om, at sagsøgerens begæring ikke tages til følge.

Sagsøgerens begæring om en fortolkning

60 Denne begæring må afvises, fordi den er uforenelig såvel med de foreløbige forholdsreglers særlige karakter som — mere generelt — med den retsorden, hvori denne procedure indgår.

61 EF-traktaten sondrer mellem direkte søgsmål for Fællesskabets retsinstanser på den ene side og den præjudicielle procedure i henhold til artikel 177 på den anden. Det er udelukkende i sidstnævnte tilfælde, at Domstolen kan anmodes om en afgørelse, hvis konklusion i sig selv direkte vedrører fortolkningen af en fællesskabsbestemmelse. En sådan afgørelse kan således ikke opnås i forbindelse med en begæring om foreløbige forholdsregler, som nødvendigvis må fremsættes i forbindelse med et direkte søgsmål (jf. traktatens artikel 185 og 186 og artikel 104 i procesreglementet for Retten i Første Instans; jf. tillige EF-traktatens artikel 168 A, stk. 1). Hvad angår sagsøgerens fremtidige indførsel bemærkes, at de i denne sag omtvistede bestemmelser ikke anvendes af sagsøgte, men af medlemsstaternes myndigheder. Sagsøgeren har således ingen retlig interesse i den principale påstand, eftersom virkningerne af en kendelse, der gav sagsøgeren medhold, umiddelbart ville være begrænset til parterne under denne sag om foreløbige forholdsregler. Derimod kan der opnås en fortolkning fra Domstolen under en sag for en national ret, som efter en afgørelse fra denne ret vil gælde for forholdet mellem sagsøgeren og den nationale myndighed, som har truffet beslutning på grundlag af det omhandlede forbud.

Begæringen om udsættelse af gennemførelsen af forordning nr. 3254/91

62 Begæringen om foreløbige forholdsregler vedrører en række former for tab, som sagsøgeren har lidt eller vil lide.

63 Sagsøgeren har ikke anført, at det tab, som selskabet påstår at have lidt allerede som følge af den påståede retsusikkerhed, er alvorligt og uopretteligt, således at bestemmelse om foreløbige forholdsregler nødvendigvis må træffes, før der afsiges dom i hovedsagen (jf. den nævnte kendelse i sagen Connolly mod Kommissionen, præmis 41). Under alle omstændigheder vil den begærede udsættelse ikke kunne afhjælpe det tab, som allerede er indtruffet. Dette tab kan derfor ikke retfærdiggøre, at der træffes en sådan foreløbig forholdsregel.

64 Hvad angår det fremtidige tab, som sagsøgeren påstår at ville lide, fordi det omtvistede forbud vil forhindre selskabet i at importere visse varer, må der på grundlag af de to fortolkningsmuligheder i denne forbindelse sondres mellem, om der foreligger et absolut forbud eller et differentieret forbud (jf. præmis 20 og 47-51).

65 Alle parter i denne sag om foreløbige forholdsregler har fortolket bestemmelsen således, at den alene indeholder et differentieret forbud. De argumenter, som er fremsat til støtte for denne fortolkning, forekommer ikke umiddelbart klart ubegrundede. En gennemgang af ordlyden af artikel 3 i forordning nr. 3254/91 kan dog, således som sagsøgeren fremhæver i stævningens punkt 3 og 120, føre til den antagelse, at forbuddet er absolut. Retten kan derfor ikke træffe afgørelse om et så kompliceret spørgsmål uden at foregribe afgørelsen i hovedsagen og kan navnlig ikke anse parternes fortolkning som afgørende. Retten er under alle omstændigheder hverken bundet af parternes fortolkning eller af den af medlemsstaterne anlagte. Under disse omstændigheder findes det derfor hensigtsmæssigt at vurdere de retlige og faktiske spørgsmål alternativt ud fra de to mulige fortolkninger.

66 Hvis artikel 3, stk. 1, anses for at indeholde et differentieret forbud, er dette ikke i sig selv en omstændighed, der medfører uopsættelighed for sagsøgeren, indtil Kommissionen vedtager de fastsatte gennemførelsesforanstaltninger. Sagsøgeren har ikke fremlagt noget bevis, som umiddelbart godtgør, at sådanne foranstaltninger — hvis indhold nødvendigvis afhænger af de nationale og internationale bestemmelser, som finder anvendelse på vedtagelsestidspunktet — fra deres ikrafttræden vil have irreversible virkninger, før der kan opnås en retslig afgørelse (jf. kendelsen i den nævnte sag Atlantic Container m.fl. mod Kommissionen, præmis 49). Selv om det blev bevist, at en sådan risiko var overhængende, ville dette under

alle omstændigheder ikke kunne begrunde en udsættelse af gennemførelsen af artikel 3, stk. 1, som hjemmel for sådanne gennemførelsesforanstaltninger, men højst, at der anordnes foreløbige forholdsregler vedrørende selve gennemførelsesbestemmelserne.

67 For så vidt den nævnte 3, stk. 1, skal fortolkes som indeholdende et absolut forbud, må de virkninger, som følger af en udsættelse af gennemførelsen, først undersøges med henblik på mere præcist at fastlægge de retlige betingelser for at afsige en kendelse om udsættelse. Den begærede udsættelse vil uigenkaldeligt gøre det omtvistede forbud virkningsløst, så længe den foreløbige forholdsregel opretholdes, efterhånden som de i forordning nr. 3254/91 omhandlede varer bringes i omsætning i Fællesskabet af sagsøgeren eller af enhver anden importør. Sagsøgerens begæring kan derfor ikke tages til følge, medmindre det godtgøres, at der foreligger usædvanlige omstændigheder, således at det uanset de ovenfor anførte virkninger ville være i strid med proportionalitetsprincippet ikke at tage begæringen til følge. Uanset om de i sagen foreliggende omstændigheder alene ud fra sagsøgerens individuelle situation kunne føre til en sådan slutning, må det imidlertid fastslås, at denne ikke understøttes af argumenter eller beviser, hverken med hensyn til sagsøgerens påstande om, at der foreligger omstændigheder, der medfører de foreløbige forholdsreglers uopsættelighed, eller vedrørende hovedsagens fumus boni juris.

68 Vedrørende første punkt har sagsøgeren anført, at en anvendelse af det omtvistede forbud vil påvirke 75-80% af selskabets virksomhed (nemlig den del, som vedrører skind fra bisamrotten og kommissionsvirksomheden i Nordamerika) og »højst sandsynligt« føre til, at selskabet må træde i likvidation. Desuden har sagsøgerens revisorer i en skrivelse af 15. januar 1996, som sagsøgeren har fremlagt, erklæret, at selskabet ikke kan fortsætte sin virksomhed, hvis det mister 60% af sin omsætning, hvilket svarer til den del af dets virksomhed, som vedrører bisamrotteskind. Endelig har sagsøgeren fremlagt kopi af en skrivelse som Belgian Fur Trade Federation den 16. januar 1996 tilsendte International Fur Trade Federation vedrørende fældefangst af bisamrotter i en række medlemsstater inden for Fællesskabet, og som

rejser tvivl om, hvorvidt »efterspørgslen« kan imødekommes uden forsyninger fra De Forenede stater og Canada (Rusland, som ligeledes nævnes i skrivelsen, bidrager ikke for øjeblikket i nævneværdig grad til forsyningen af fællesmarkedet. Jf. den af sagsøgeren fremlagte skrivelse af 11.1.1996 fra Copenhagen Fur Center). Uden at det er fornødent på nuværende stadium at analysere disse tekniske og regnskabsmæssige vurderinger, findes sagsøgeren imidlertid ikke at have ført tilstrækkeligt bevis for, at selskabet vil blive tvunget til at træde i likvidation, førend der kan afsiges dom i hovedsagen.

69 Selv om det måtte forholde sig således, at en vis del af de ovenfor nævnte former for virksomhed i løbet af den pågældende periode 1994/95 ville indebære indførsel af pelse fra arter eller i mængder, som ikke — selv under udfoldelse af de største anstrengelser — kunne opdrives inden for Fællesskabet, er det for det første på ingen måde udelukket, at den efterspørgsel, som blev dækket af denne virksomhed, ville rette sig mod pelsvarer, som er til rådighed inden for Fællesskabet. Dette gælder navnlig for efterspørgsel fra forbrugere inden for Fællesskabet, som tilsyneladende er den afgørende del af sagsøgerens virksomhed med hensyn til bisamrotteskind og hele den nordamerikanske kommissionsvirksomhed. I tilfælde af et absolut forbud vil forbrugerne inden for Fællesskabet ikke kunne købe andre varer, og selskabet, som beskæftiger faglært arbejdskraft og har virket inden for denne branche i mere end 30 år, har ikke bevist, at det ikke ville kunne reagere hensigtsmæssigt på en sådan forandring. Det bemærkes, at virksomheder inden for denne branche siden udstedelsen af forordning nr. 3254/91 må antages at have været opmærksomme på risikoen for, at leverancer af pelse fra ikke-medlemsstater eller i hvert tilfælde fra de lande (herunder USA og Canada), som ikke forbyder anvendelse af rævesakse, kunne blive umuliggjort senest fra den 1. januar 1996.

70 For det andet bemærkes, at hvis ændringsforslaget til forordning nr. 3254/91 (jf. præmis 10) vedtages, vil den nye ordning til afløsning af den nugældende artikel 3 ikke have karakter af et absolut forbud, men derimod være et differentieret forbud, idet indførsel kun vil være forbudt, såfremt Kommissionen udtrykkeligt opførte oprindelseslandet på den liste, der vedrører de omhandlede dyrearter. En sådan

ordning udelukker, at der på nogen måde kan foreligge uopsættelighed for virksomheder inden for denne branche(jf. præmis 66). Desuden har Kommissionen under retsmødet anslået, at forslaget kan vedtages i løbet af ni måneder.

71 I mangel af mere detaljerede oplysninger om sagsøgerens økonomiske og finansielle situation er det derfor ikke muligt for øjeblikket at fastslå, at faren for, at selskabet tvinges til at træde i likvidation, er så alvorlig og overhængende, at det undtagelsesvis er berettiget at tage begæringen om foreløbige forholdsregler til følge.

72 De anbringender og argumenter, som er fremsat til støtte for hovedsagen, beviser heller ikke, at der foreligger en undtagelsessituation, som kan berettige, at begæringen tages til følge. Retsforhandlingerne vedrørende begæringen har ikke gjort det muligt at drage klare slutninger om den omhandlede retsakts lovlighed og Fællesskabets erstatningsansvar. Navnlig rejser argumenterne vedrørende valg af hjemmel og GATT's påståede direkte virkning komplicerede spørgsmål, som ikke kan behandles under denne sag uden at foregribe Rettens afgørelse i hovedsagen. Det samme gælder for argumenterne vedrørende proportionalitetsprincippet, da dette princip skal anvendes på en fællesskabsretsakt, og det nødvendigvis nøjagtigt må fastlægges, i hvilken grad hver af de påståede overtrædelser kan påvirke sagsøgerens stilling. Denne betragtning finder også anvendelse, i det omfang sagsøgeren, der klart går ud fra, at den øjeblikkelige retlige situation indebærer et absolut forbud, gør gældende, at Kommissionen har tilsidesat sine forpligtelser til at træffe gennemførelsesforanstaltninger i forbindelse med forordning nr. 3254/91. På baggrund af sagsøgerens forklaringer vedrørende uopsætteligheden, såfremt der foreligger et differentieret forbud, kan man slutte, at dette forbud efter vedtagelse af gennemførelsesbestemmelser i overensstemmelse med det af Kommissionen fremsatte udkast i det væsentlige vil have samme virkning for sagsøgeren som et absolut forbud, da det vil hindre indførsel fra USA og Canada (jf. præmis 51). I mangel af særlige angivelser, hvoraf det kan fastslås, at Kommissionen med hjemmel i den gældende formulering af forordning nr. 3254/91 burde have tilladt indførsel fra

disse lande, skønt de ikke forbyder anvendelsen af rævesakse, og der endnu ikke er vedtaget internationale standarder for human fældefangst, er Retten ikke i stand til at se, hvorledes Kommissionens undladelse kan have påvirket sagsøgerens situation.

73 Begæringen om foreløbige forholdsregler tages derfor ikke til følge, uden at det findes fornødent at behandle den af de sagsøgte institutioner fremsatte formalitetsindsigelse.

Af disse grunde

bestemmer

RETTENS PRÆSIDENT

1) Begæringen om foreløbige forholdsregler tages ikke til følge.

2) Afgørelsen om sagens omkostninger udsættes.

Således bestemt i Luxembourg den 12. februar 1996.

H. Jung — A. Saggio

Justitssekretær — Præsident